

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра державно-правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

Віталій СЕРЬОГІН

« 29 » серпня 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ПОРІВНЯЛЬНЕ ФІСКАЛЬНЕ ПРАВО
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти:
галузь знань:
спеціальність:
освітньо-професійна програма
вид дисципліни:
факультет:

перший (бакалаврський)
29 Міжнародні відносини
293 Міжнародне право
Міжнародне право
обов'язкова
юридичний

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою юридичного факультету

«28» серпня 2024 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Россіхіна Г.В., д.ю.н., професор, професор кафедри державно-правових дисциплін; Плотнікова К.О., к.ю.н., старший викладач.

Програму схвалено на засіданні кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету

Протокол від «26» серпня 2024 року № 12

Завідувач кафедри
державно-правових дисциплін

Наталія ГРИШИНА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми перший (бакалаврський) рівень вищої освіти за спеціальністю 293 Міжнародне право

Гарант освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Міжнародне право»
кандидат юридичних наук, доцент

Ліна ФОМІНА

Програму погоджено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол від «28» серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Ганна ЗУБЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Порівняльне фіскальне право» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

бакалавра

спеціальності 293 Міжнародне право

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є підготовка кваліфікованих спеціалістів, які мають високу правову свідомість та правову культуру, володіють необхідними професійними знаннями та практичними навичками в галузі порівняльного фіскального права; вивчення основних способів та методів регулювання податкових правовідносин; аналіз основних джерел та з'ясування правового статусу суб'єктів фіскального права, приймати виважені та обґрунтовані рішення в рамках своєї професійної компетенції.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування таких загальних та предметних (професійних) компетентностей: в межах (ЗК 3) – знати та розуміти предмет порівняльного фіскального права; в межах (ЗК 11) – оволодіти здатністю реалізувати свої права і обов'язки в сфері фіскального права, усвідомити цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; в межах (СК 7) – оволодіти здатністю застосовувати знання завдань, принципів і доктрин податкового права; в межах (СК 12) – опанувати здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції в сфері порівняльного фіскального права.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин - 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / <u>за вибором</u>	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
5-й	5-й
Лекції	
32 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	4 год.
Лабораторні заняття	

год.	год.
Самостійна робота	
42 год.	80 год.
Індивідуальні завдання 1	
Контрольна робота 1	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи (ПРН 18).

Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту порівняльного фіскального права (ПРН 19).

Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів в сфері права (ПРН 20).

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Інститути порівняльного фіскального права

Тема 1.1 Порівняльно-правовий метод вивчення фіскального права

Зміст: 1.Цінність порівняльно-правового методу для науки фіскального права. Інструменти порівняльно-правового методу. 2. Правові сім'ї та типологізація фіскального права. 3. Поняття фіскального права. Місце фіскального права в системі фінансового права. 4. Поняття порівняльного фіскального права.

Тема 1.2 Фіскальне право та його джерела

Зміст: 1.Поняття фіскального права. Позитивне фіскальне право. Місце фіскального права в правовій системі. 2.Сучасні тенденції розвитку фіскального права. Диференціація знань про фіскальному праві. Виділення з фіскального права нових академічних і практикоорієнтованих курсів. 3.Конституційні основи фіскального права. Податки в системі конституційної економіки. 4.Глобалізація і розвиток фіскального права. Діяльність ООН та ОЕСР. Soft law в фіскальному праві. 5.Регіональні інтеграційні процеси і розвиток фіскального права. Економічні союзи і розвиток фіскального права. Наднаціональні регулятори і розвиток фіскального права. 6.Доктрина як джерело фіскального права: на прикладі мусульманського податкового права
Розвиток науки фіскального права. Викладання фіскального права. 7.Особливості формування позитивного фіскального права. Особливості законотворчого процесу. Концепція financial bill (money bill). 8.Предмет фіскального права. Сучасна концепція податку. Податок і обов'язкові платежі неподаткового права. Співвідношення податкового та митного права, податкового та бюджетного права, податкового та адміністративного права.

Тема 1.3 Податковий обов'язок

Зміст: 1.Підстава для формування податкового обов'язку. Встановлення податку. Основні і факультативні елементи податку. Законодавче оформлення елементів податку. 2.Платник податків як суб'єкт податкового обов'язку. Види платників податків. Консолідований платник податків. Контролюємий платник податків. 3.Визначення податкового обов'язку. Об'єкт оподаткування. Податкова ставка. 4.Виконання податкового обов'язку. Терміни

сплати податку. Відстрочення та розстрочення сплати податку. 5.Забезпечення виконання податкового обов'язку і його основні форми.Добровільне виконання. Недоїмка. Податкова заборгованість. Безнадійна заборгованість зі сплати податку. Стягнення недоїмки і податкової заборгованості. Безспірне списання податкової заборгованості.

6. Податкові пільги. Види. Правовий режим податкових пільг.

Тема 1.4 Податкова система

Зміст: 1.Поняття податкової системи. 2.Податок, збір і мито. 3.Податки і спеціальні податкові режими. 4.Види податків. Прямі та непрямі податки. Особливості правового режиму. 5.Податки на доходи фізичних осіб. Податок на прибуток підприємств. Податки на майно. Податки на споживання. 6.Податкова система і державний устрій. Податкові системи федеративних держав. 7.Бюджетний федералізм і формування фіскального права. Місцеві податки і функціонування місцевого самоврядування

Тема 1.5 ДФС і податковий контроль

Зміст: 1.Державні фіскальні органи. Податкові та непрофільні повноваження фіскальних органів. Поняття податкового адміністрування і його основні моделі. 2.Податковий контроль. Процедури. Форми. Правозастосовні акти. Правові наслідки податкового контролю. 3.Податкові перевірки як основна форма податкового контролю. Види податкових перевірок. Взаємодія податкових органів і правоохоронних органів при проведенні податкових перевірок. Міжнародна співпраця.

Тема 1.6 Захист прав платника податків

Зміст: 1.Правові засоби захисту прав і законних інтересів платників податків. 2.Податкове консультування. Податкові консультанти і податкові адвокати.

Податкові скарги. Моделі оскарження дій і бездіяльності податкових органів та їх посадових осіб. Адміністративне та судове оскарження. Процедури оскарження. 3.Податкова таємниця. Поняття і засоби її захисту. Податкова амністія.

Тема 1.7 Податкові злочини і податкові проступки

Зміст: 1.Принципи податкового деліктного права. 2.Податкові злочини. Економічна злочинність і податкові злочини. 3.Криміналізація і декриміналізація податкових правопорушень. Види податкових злочинів. 4.Податкові проступки. Адміністративна відповідальність за податкові правопорушення. Види податкових правопорушень адміністративної природи. 5.Проблеми встановлення провини за вчинення податкових злочинів і проступків. Вина юридичної особи. Санкції за податкові злочини і проступки.

Розділ 2. Національні та наднаціональні системи

Тема 2.1. Фіскальне право США

Зміст: 1.Джерела фіскального права США. 2.Податкова адміністрація і організація податкового контролю США. 3.Основні характеристики податкової системи США. Бюджетний федералізм і податкове право. Податкові делікти по праву США. 4.Податковий суд США.

Тема 2.2. Фіскальне право Великобританії

Зміст: 1.Джерела фіскального права Великобританії. 2.Податкова адміністрація Великобританії і організація податкового контролю. Основні характеристики податкової системи Великобританії. 3.Податкові делікти.

Тема 2.3. Фіскальне право Франції

Зміст: 1.Джерела фіскального права Франції. 2.Податкова адміністрація Франції та організація податкового контролю. Основні характеристики податкової системи Франції. 3.Податкові делікти.

Тема 2.4 Фіскальне право ФРН

Зміст: 1.Джерела фіскального права ФРН. 2.Податкова адміністрація ФРН і організація податкового контролю. 3.Основні характеристики податкової системи ФРН. Бюджетний федералізм і податкове право. 4.Податкові делікти.

Тема 2.5. Фіскальне право ЄС

Зміст: 1.Джерела фіскального права ЄС. Національне та наднаціональне регулювання податкових відносин в ЄС. Принцип гармонізації податкового законодавства держав-членів ЄС. 2.Гармонізація законодавства держав-членів ЄС про непрямі податки. Методи позитивної і негативної інтеграції. 3.Основні види податків ЄС. 4.Особливості оподаткування організацій і фізичних осіб. Галузеві особливості оподаткування окремих видів діяльності.

Тема 2.6. Податкове право Японії

Зміст: 1.Джерела податкового права Японії. 2.Податкова адміністрація і організація податкового контролю Японії. Основні характеристики податкової системи Японії.3.Податкові делікти.

Тема 2.7. Фіскальне право Китаю

Зміст: 1.Джерела фіскального права Китаю. 2.Територіальні аспекти податкового суверенітету Китаю. Податкове право Гонконгу. Податкова адміністрація і організація податкового контролю Китаю. 3.Основні характеристики податкової системи Китаю. 4.Податкові делікти.

Тема 2.8. Фіскальне право Індії

Зміст: 1.Джерела фіскального права Індії. 2.Податкова адміністрація і організація податкового контролю Індії. 3.Основні характеристики податкової системи Індії. Бюджетний федералізм і податкове право Індії. 4.Податкові делікти.

Тема 2.9. Фіскальне право Бразилії

Зміст: 1.Джерела фіскального права Бразилії. 2.Податкова адміністрація і організація податкового контролю Бразилії. 3.Основні характеристики податкової системи Бразилії. Бюджетний федералізм і податкове право Бразилії. 4.Податкові делікти.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	усього	денна форма					заочна форма						
		у тому числі					усьо го	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Розділ 1. Інститути порівняльного фіскального права													
Тема Порівняльно-	1.1	7	2	2			3		2	2			5

правовий метод вивчення фіскального права												
Тема 1.2. Фіскальне право та його джерела	5	2				3		2				5
Тема 1.3. Податковий обов'язок	7	2	2			3						5
Тема 1.4. Податкова система	5	2				3						5
Тема 1.5. ДФС і податковий контроль	7	2	2			3						5
Тема 1.6. Захист прав платника податків	7	2	2			3						5
Тема 1.7. Податкові злочини і податкові проступки	7	2				5						5
Разом за розділом	45	14	8			21	41	4	2			35
Розділ 2. Національні та наднаціональні системи												
Тема 2.1. Фіскальне право США	5	2	2			1		2	2			5
Тема 2.2. Фіскальне право Великобританії	5	2	2			1						5
Тема 2.3. Фіскальне право Франції	5	2				3						5
Тема 2.4. Фіскальне право ФРН	5	2	2			1						5
Тема 2.5. Фіскальне право ЄС	5	2	2			1						5
Тема 2.6. Податкове право Японії	5	2				3						5
Тема 2.7. Фіскальне право Китаю	5	2				3						5

Тема 2.8. Фіскальне право Індії	5	2				3						5
Тема 2.9. Фіскальне право Бразилії	5	2				3						5
Разом за розділом 2	45	18	8			21	49	2	2			45
Усього годин	90	32	16			42	90	6	4			

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин Д.ф./ З.ф.
1	Порівняльно-правовий метод вивчення фіскального права. Фіскальне право та його джерела.	2/2
2	Податковий обов'язок	2
3	Податкова система	2
4	ДФС і податковий контроль. Захист прав платника податків	2
5	Фіскальне право США	2/2
6	Фіскальне право Великобританії	2
7	Фіскальне право ФРН	2
8	Фіскальне право ЄС	2
	Разом	16/4

На практичних і семінарських заняттях використовуються різноманітні методи навчання.

Репродуктивний метод. Діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто виконується за інструкціями, приписами, правилами в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях. Організовується діяльність студентів за кількарізним відтворенням засвоєваних знань. Для цього використовуються різноманітні вправи, практичні завдання, програмований контроль, різні форми самоконтролю. Застосовується у взаємозв'язку з інформаційно-рецептивним методом (який передує репродуктивному). Разом вони сприяють формуванню знань, навичок і вмінь у студентів, формують основні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, перенесення, класифікація).

Частково-пошуковий, або евристичний, метод полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань. Пошук рішення відбувається під керівництвом педагога, або на основі

евристичних програм і вказівок. Процес мислення здобуває продуктивний характер. Процес мислення поетапно направляється й контролюється педагогом або самими студентами на основі роботи над програмами (у тому числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками. Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах і колоквіумах.

Дослідницький метод. Проводиться аналіз матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу студентів. Студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри й виконують інші дії пошукового характеру. Завдання, які виконуються з використанням дослідницького методу, повинні містити в собі всі елементи самостійного дослідницького процесу (постановку завдання, обґрунтування, припущення, пошук відповідних джерел необхідної інформації, процес розв'язання завдання). У цьому методі найбільш повно проявляються ініціатива, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності. Навчальна робота безпосередньо переростає в наукове дослідження.

Елементи **дискусії** (суперечки, зіткнення позицій, навмисного загострення й навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі) можуть бути використані майже в будь-яких організаційних формах навчання, включаючи лекції. Дискусійні методи виступають як засіб не тільки навчання, але й виховання.

Одним з найбільш ефективних активних методів навчання є **ділова гра**. Метод розкриває особистісний потенціал студента: кожен учасник може діагностувати свої можливості, а також у спільній діяльності з іншими учасниками. Позитивними факторами в застосуванні ділових ігор є активізація мислення студентів, підвищення самостійності майбутнього фахівця, наближення навчання до професійної діяльності, підготовка студента до професійної практичної діяльності; висока мотивація, емоційна насиченість процесу навчання.

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість Годин Д.Ф/З.Ф.
1	<i>Фіскальне право та його джерела</i>	6/10
2	<i>Податкові злочини і податкові проступки</i>	6/10
3	<i>Фіскальне право Франції</i>	6/10
4	<i>Податкове право Японії</i>	6/15
5	<i>Фіскальне право Китаю</i>	6/15
6	<i>Фіскальне право Індії</i>	6/10
7	<i>Фіскальне право Бразилії</i>	6/10
	Разом	42 год./80 год.

Самостійна робота осіб, які навчаються, є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Самостійна робота включає:

опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу. Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента денної форми навчання, регламентується навчальним планом та робочим навчальним планом. Зміст самостійної роботи над навчальною дисципліною визначається програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Самостійна робота осіб, які навчаються, забезпечується системою навчально-методичного забезпечення, передбаченою програмою навчальної дисципліни: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, збірниками завдань, комплектами індивідуальних семестрових завдань, практикумами, методичними рекомендаціями з організації самостійної роботи та виконання окремих завдань, електронними та іншими навчально-методичними матеріалами, дистанційними курсами. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна монографічна і періодична література.

Самостійна робота з вивчення навчального матеріалу з конкретної дисципліни може проходити в Центральній науковій бібліотеці університету, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах, лабораторіях, у домашніх умовах, а також у дистанційній формі за використанням системи підтримки дистанційного навчання та матеріалів дистанційних курсів.

Для забезпечення належних умов для самостійної роботи ця робота організовується, у разі необхідності, за попередньо складеним на кафедрі графіком, що гарантує можливість індивідуального доступу особи, яка навчається, до необхідних дидактичних і технічних засобів загального користування. Графік оприлюднюється на початку навчального семестру. При організації самостійної роботи з використанням складного обладнання, установок, інформаційних систем (комп'ютерних баз даних, систем автоматизованого проектування, автоматизованих навчальних систем, системи підтримки дистанційного навчання тощо) забезпечується можливість одержання необхідної консультації або допомоги з боку спеціалістів кафедри.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим.

6. Індивідуальні завдання

Структура

Стиль викладення матеріалу має бути науковим. Матеріал розподіляється рівномірно у відповідності до плану реферату:

- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список літератури.

Вимоги до оформлення реферату

Обсяг роботи має складати – 10-15 сторінок. Текст роботи викладається державною мовою на стандартних аркушах формату А-4. Робота друкується шрифтом Times New Roman, 14 кеглем; вирівнювання - “За шириною”; міжрядковий інтервал “Полуторний” (1,5 Lines); абзацний відступ – п'ять знаків (1,25 см); верхнє і нижнє поле – 2 см., ліве – 3

см, праве – 1 см. Абзацний відступ має бути однаковим у всьому тексті і дорівнювати п'яти знакам (1,25 см).

Теми рефератів:

1. Міжнародні податкові відносини як предмет міжнародного податкового права .
2. Принципи міжнародного податкового права.
2. Акти міжнародних організацій як джерела міжнародного податкового права.
3. Особистий закон і національність юридичної особи.
4. Практика розгляду «податкових спорів» Європейським судом з прав людини.
5. Прецедентна практика ЄСПЛ з податкових спорів.
6. Шляхи усунення подвійного оподаткування.
7. Тлумачення міжнародних корпорацій
8. Міжнародні договори як джерела міжнародного податкового права.
9. Міжнародні організації як суб'єкти міжнародного податкового права.
10. Україна як суб'єкт міжнародного податкового права.
11. Податкові привілеї і імунітети як інститути міжнародного податкового права.
12. Особливий податковий статус дипломатичних представництв і консульств.
13. Звільнення від податків міжнародних організацій.
14. Юридичні ситуації міжнародного подвійного оподаткування і правові засоби їх вирішення.
15. Міжнародно-правові основи податкового статусу організацій.

Індивідуальні завдання розвивають можливості самостійної роботи і сприяють більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Види індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Порівняльне фіскальне право» (реферати, контрольні роботи, що виконуються під час аудиторних занять та самостійної роботи) визначаються навчальним планом. Індивідуальні завдання полягають у підготовці реферату за визначеною, або обраною студентом за допомогою викладача, темою та інших видів робіт, які затверджуються кафедрою. Терміни видачі, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються викладачем та оголошуються в аудиторії .

Індивідуальні завдання виконуються особою, яка навчається, самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання робіт комплексної тематики кількома особами.

Під час вивчення дисципліни «Порівняльне фіскальне право» студенти виконують контрольну роботу (аудиторну) як захід поточного контролю та за бажанням готують доповідь для розширеного розгляду одного із запропонованих питань. Контрольна робота проводиться у вигляді тестування та відповіді на проблемні завдання, з використанням комп'ютерних технологій. Доповідь на основі реферату готується під час самостійної роботи.

7. Методи навчання

Навчання проводиться із застосуванням методик максимальної активізації студентів під час занять шляхом організації ділових ігор, виконання творчих завдань, підготовки презентацій, рефератів, доповідей і повідомлень.

Під час навчання акцентується увага на проблемних та актуальних питаннях теорії та практики надання адміністративних послуг та реалізації процесу.

Стимулюється самонавчання студентів та групові завдання з метою набуття навичок роботи у команді та самостійного пошуку вирішення проблеми.

8. Методи контролю

У навчанні студентів використовуються наступні методи контролю знань студентів:

- проведення поточного контролю знань студентів;
- перевірка конспектів лекцій і рекомендованої літератури;
- перевірка і оцінювання рефератів, докладів;
- перевірка виконання студентами індивідуальних завдань: домашніх і самостійних робіт ;
- проведення модульного контролю знань студентів.

Методи контролю – це способи діагностичної діяльності, які дозволяють здійснювати зворотний зв'язок у процесі навчання з метою отримання даних про успішність навчання, ефективність навчального процесу.

Контрольні заходи визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Самоконтроль призначений для самооцінки здобувачами вищої освіти якості засвоєння навчального матеріалу навчальної дисципліни (розділу, теми). З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у методичних розробках для семінарських занять передбачаються питання для самоконтролю.

Кафедральний контроль проводиться з метою оцінки рівня підготовки студентів з навчальної дисципліни на різних етапах її вивчення і здійснюється у вигляді вхідного, поточного, рубіжного та семестрового контролю.

В освітньому процесі використовуються такі види контролю результатів навчання: вхідний, поточний протягом семестру, контрольні роботи, передбачені навчальним планом, приймання індивідуальних завдань, курсових робіт, підсумковий семестровий, відстрочений контроль.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс. Вхідний контроль проводиться на першому занятті за завданнями, що відповідають програмам попереднього навчання. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах та засіданнях методичних комісій спільно з науково-педагогічними працівниками, які проводять заняття із забезпечувальною дисципліни. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги студентам, коригування освітнього процесу.

Поточний контроль проводиться на всіх видах аудиторних занять протягом семестру. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю на практичних, семінарських заняттях, лекціях, у формі колоквиуму, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо. Конкретні форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються програмою навчальної дисципліни. Результати оцінювання роботи студентів мають бути доведені до відома студентів своєчасно. Формою поточного контролю є ректорські контрольні роботи. Результати оцінювання ректорських контрольних робіт можуть зараховуватися як результати виконання контрольної роботи, передбаченої навчальним планом.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання студента. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни. Семестровий контроль проводиться у формі заліку або семестрового екзамену з конкретної навчальної дисципліни.

Семестровий екзамен - форма підсумкового контролю з окремої навчальної дисципліни за семестр, що спрямована на перевірку засвоєння теоретичного та практичного матеріалу. Екзамени складають за екзаменаційними білетами, затвердженими кафедрою. Викладач в обов'язковому порядку повинен ознайомити студентів зі змістом екзаменаційних питань, зразком екзаменаційного білету на початку вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальна кількість балів для допуску до екзамену складає 10 балів. Максимальна сума балів, яку може набрати студент при складанні екзамену (заліку) з навчальної дисципліни, складає 40.

Оцінка підсумкового контролю виставляється за національною шкалою як сума балів, набраних здобувачем вищої освіти протягом семестру при виконанні контрольних заходів, передбачених програмою навчальної дисципліни (практики) та балів, набраних при складанні семестрового екзамену (заліку).

Максимальна сума балів, які може набрати студент при вивченні навчальної дисципліни (проходженні практики), складає 100.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Екзамен	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом		
Т 1.1.- Т 1.6.	Т 2.1.-Т 2.10	1	-	-	-
15	30	15	60	40	100

Т1.1-Т2.10 ... – теми розділів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Критерії оцінювання семінарських занять

Оцінювання знань студента під час семінарських занять проводиться за такими критеріями:

- ступінь засвоєння фактичного матеріалу курсу;
- обізнаність з основною та додатковою літературою, а також із сучасною вітчизняною і зарубіжною літературою з питань, що розглядаються;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах в аудиторії, уміння захищати свою позицію та здійснювати узагальнення інформації, отриманої з доповідей інших осіб.

Відповіді на семінарських заняттях (аудиторні заняття) оцінюються за шкалою від 0 до 5 балів, де:

5 балів – вичерпна та повна (відмінна) відповідь,

4 бали – відповідь правильна та містить усю необхідну інформацію, логічно побудована, але є неточності та/або упущення (добре),

3 бали – відповідь задовільна, містить правильну інформацію, але не має пояснень, ілюстрацій, студент не може аргументувати (прокоментувати) свою думку та навести приклади

2 бали - студент виявляє поверхневі, загальні знання без аналізу змісту питання, хоча загальний напрямок роздумів правильний;

1 – як правило, виставляється за участь у обговоренні того чи іншого питання, доповнення чи уточнення основної відповіді;

0 – відповідь неправильна або відсутня.

Схема нарахування балів для студентів заочної форми навчання

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					
Індивідуальне завдання (реферат)	Захист індивідуального завдання (реферат)	Контрольна робота		Екзамен	Сума
30	10	20	60	40	100

Критерії оцінювання індивідуального завдання (реферату)

Кількість балів	Критерії оцінювання
25-30	Студент цілком і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
20-25	Студент розкрив питання у загальних рисах, але спостерігаються деякі упущення при відповіді на питання, обґрунтування неточні. Не підтверджуються достатньо обґрунтованими доводами.
10-20	Студент розкрив питання у загальних рисах, розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому слабо орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.
0-10	Студент не в змозі розкрити всебічно зміст обраної тематики, або в роботі допущені суттєві помилки. Не ознайомлений з джерелами. Не може зробити власних висновків.

Виконана у формі реферату індивідуальна робота має бути прилюдно захищена на семінарському занятті. Захист реферативної роботи оцінюється до 10 балів.

Критерії оцінки контрольної роботи

Бали	
17-20	Студент надав правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі додаткового матеріалу та нормативно-правових актів.
11-16	Студент повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу.
6-10	Студент розкрив теоретичні питання, проте при викладенні матеріалу допущені окремі помилки.
3-5	Студент розкрив теоретичні питання, проте при викладенні матеріалу допущені істотні помилки.
0-2	Студент не розкрив теоретичні питання, виявляє здатність до викладення думки на елементарному рівні.

Критерії оцінки екзаменаційної роботи

Екзаменаційний білет складається з 40 тестових запитань. Кожне запитання має 4 варіанти відповіді, одна з яких є вірною. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для екзамену
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Правові акти

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI // ВВР України. - 2011. - № 13-14, № 15-16, № 17. - ст.112.
2. Закон України “Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті” від 23.09.94. // ВВР України . - 1994. - № 40. - ст.364.
3. Закон України “Про режим іноземного інвестування” від 19.03.1996. // ВВР України. - 1996. - № 19. - ст. 80.
4. Закон України “Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон” від 13.10.92 // ВВР України. - 1992. - № 50. - ст.676.
5. Закон України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом” від 28.11.2002. // Голос України. - № 233 (від 10.12.2002).
6. Митний кодекс України від 13.03.2012. / Голос України від 21.04.2012.

Підручники, навчальні посібники

- Буряк С. Податкові спори: виникнення, природа, засоби врегулювання: навч. посіб. / С. В. Буряк, П.В. Мельник, Н.І. Рубан, О.М. Пасенюк, Ф.О. Ярошенко, З.С. Варналій / ДПАУ; Національний ун-т ДПС України / С.В. Буряк (заг.ред.). - К. : Юрінком Інтер, 2009. - 800с.
7. Гавриленко Н.В. Податкова система: Практикум: Навчальний посібник/ Н. В. Гавриленко. - Львів: Новий світ-2000, 2010. - 352 с.
 8. Загорський В. С. Бюджетно-податкова система України: теорія і практика / Національна академія державної податкової служби України. - Ірпінь : Національна академія ДПС України, 2006. - 304 с.
 9. Іванов Ю. Б. Податковий менеджмент: підручник / Ю. Б. Іванов, А.І. Крисоватий, А. Я. Кізіма, В. В. Карпова - К. : Знання, 2008. - 525 с.
 10. Імплементация міжнародно-правових норм у сфері оподаткування в законодавство України: [монографія] / [Варналій З. С. та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. П. В. Мельника та д-ра юрид. наук, проф. Л. Д. Тимченка ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України, Н.-д. центр з пробл. оподаткування. - Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2012. - 405 с.
 11. Міжнародне оподаткування: Навчальний посібник. / За ред. Ю.Г. Козака, В.М. Сліпа. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. - 550 с.
 12. Селезень П.О. Міжнародно-правове співробітництво держав у сфері оподаткування [Текст] : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Селезень Павло Олександрович ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. - Ірпінь, 2009. - 249 с.
 13. Сучасний стан та перспективи розвитку оподаткування в країнах ЄС / ДПАУ; Національний ун-т ДПС України / З.С. Варналій (редкол.) - Ірпінь : Національний ун-т ДПС України, 2009. – 150 с.

Допоміжна література

1. Лісабонський Договір про ЄС 2009 р.
2. Конвенція Ради Європи про відмивання, виявлення, вилучення та конфіскацію доходів від злочинної діяльності 1990 р.
3. Директива 90/434/ЄЕС Ради Європейських Співтовариств про загальноприйнятту систему оподаткування товариств різних Держав-членів при злитті, поділі, передачі активів і обміні акцій 23 липня 1990 р.
4. Директива 90/435/ЄЕС Ради Європейських Співтовариств про загальноприйнятту систему оподаткування материнських товариств і філій різних Держав-членів 1990 р.
5. Директива Ради ЄС 91/308 від 10 червня 1991 р.
6. Угода про співробітництво держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав у боротьбі з податковими злочинами 2006 р.
7. Конвенція між Урядом України і Урядом Сполученого Королівства Великобританії і Північної Ірландії про усунення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доход і на приріст вартості майна 1993 р.
8. Конвенція між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи та капітал 1994 р.
9. Розпорядження КМУ від 18 липня 2005 р. N 271-р Про заходи щодо недопущення мінімізації податкових зобов'язань, вивезення капіталів за кордон, а також відмивання коштів через офшорні зони // <http://www.rada.gov.ua>.
10. Розпорядження КМУ від 23 лютого 2011 р. N 143-р «Про перелік офшорних зон» // Урядовий кур'єр від 25.03.2011 - № 54.
11. Збірка договорів Ради Європи: Українська версія / Є.М. Вишневський (пер.та ред.). — К. : Парламентське видавництво, 2000. - 654 с.
12. Боровик С.С. Особливості застосування та перспективи удосконалення угод про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкового ухилення від сплати податків на прибуток та майно // Вісник Вищого арбітражного суду України. – 2000. – №4. – С. 52-58.
13. Водяников О., Перестюк Н. Усунення подвійного оподаткування. Як одержати вигоду з міжнародних договорів. // Бухгалтерія. – 2001. – № 25/2 (440). – С. 21-27.
14. Ящук С. П. Роль та місце ОЕСР та МВФ у процесі інституалізації міжнародних фінансових відносин у податковій сфері // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. - 2014. - № 1. - С. 199-204.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

- 1.Офіційний портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
2. Урядовий портал. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control>
3. Єдиний державний реєстр судових рішень України. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua>
4. <http://www.offshorecompany.ru/all.html>
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Державної митної служби України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.castom.gov.ua](http://www.castom.gov.ua)
7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>